

Beheersverordening Paterswoldsemeer

VASTGESTELD

BügelHajema

Plek voor ideeën

Beheersverordening Paterswoldsemeer

V A S T G E S T E L D

Inhoud

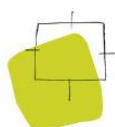
Toelichting en bijlage

Regels

Verbeelding

24 juni 2013

Projectnummer 103.00.01.27.00

Ideeën voor een plek

Overzichtskaart

Gemeente Haren, bron: Topografische Dienst

Toelichting

Inhoudsopgave

1	Inleiding	9
2	Beleidskader	11
2.1	Rijk	11
2.2	Provincie	11
2.3	Gemeente	14
3	Planbeschrijving	15
3.1	Huidige situatie	15
3.2	Juridische vormgeving en procedure	17
4	Toets aan de wet- en regelgeving	21
4.1	Wet geluidhinder	21
4.2	Milieubeheer	21
4.3	Bodem	22
4.4	Water	22
4.5	Luchtkwaliteit	22
4.6	Ecologie	23
4.7	Externe veiligheid	23
4.8	Archeologie	25

Inleiding

Elke gemeente dient op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) om de tien jaar haar bestemmingsplannen te herzien of zo mogelijk een verlengingsbesluit te nemen, dan wel een beheersverordening vast te stellen. Indien de gemeenteraad dit niet tijdig doet, vervalt haar bevoegdheid om leges te heffen voor diensten die verband houden met het bestemmingsplan (bijvoorbeeld in het kader van omgevingsvergunningen). Een bestemmingsplan dat op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wro (1 juli 2008) ten minste vijf jaar oud is, moet binnen vijf jaar (dus vóór 1 juli 2013) worden vervangen door een nieuw bestemmingsplan of door een beheersverordening.¹

AANLEIDING

Bij de behandeling van de Wro door het parlement is de beheersverordening toegevoegd aan het ruimtelijk instrumentarium van gemeenten. Hiermee is de mogelijkheid gecreëerd om voor zogenaamde ‘laag dynamische’ gebieden op een snelle en eenvoudige wijze, een nieuw juridisch-planologisch regiem vast te stellen. Voor het Paterswoldsemeer is in 1998 een bestemmingsplan vastgesteld. Dit betekent dat vanwege de herzieningsplicht er op korte termijn een nieuw bestemmingsplan of een beheersverordening moet worden opgesteld. Voor het Paterswoldsemeer is gekozen voor het laatste omdat er vooralsnog geen nieuwe concrete ingrijpende ontwikkelingen in het gebied voorzien zijn. Deze beheersverordening legt de huidige planologisch-juridische regeling dan wel het bestaande gebruik (opnieuw) vast. Nieuwe ruimtelijke ingrepen waarvoor concrete plannen zijn ontwikkeld, zoals aan de Meerweg, zijn voor zover deze op dit moment uitvoerbaar zijn buiten het beheersgebied gelaten en worden mogelijk gemaakt via afzonderlijke bestemmingsplannen.

BEHEERSVERORDENING

De bestaande rechten op grond van de vigerende bestemmingsplannen vormen dus het uitgangspunt voor deze beheersverordening. Daarnaast wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de juridisch-planologische regeling van andere ‘actualiseringsplannen’ die recent in procedure zijn gebracht. De gemeente continueert daarmee de huidige bestemmingsregeling voor het Paterswoldsemeer gebied.

JURIDISCHE SYSTEMATIEK

De ligging en globale begrenzing van het beheersgebied zijn aangegeven op de overzichtskaart. Hiervoor zijn op dit moment de bestemmingsplannen ‘Paterswoldsemeer 1998’ (Haren-Zuidlaren, 1999), ‘Ronde Meerweg Paterswoldsemeer Haren’ (2012) en ‘parkeerterrein jachthaven Meerweg’ (2012) van kracht. Tevens zijn in dit beheersgebied in het verleden een aantal vrijstellingsbesluiten (afwijking van de vigerende bestemmingsplannen) genomen. Al deze vigerende besluiten zijn in onderhavige beheersverordening meegenomen. Het voorontwerpbestemmingsplan ‘Paterswoldsemeer ecologische verbindingzone Meer-

BEHEERSGEBIED EN VIGERENDE PLANNEN

¹ Zie artikel 3.1, lid 4 Wro en het overgangsrecht Invoeringswet Wro.

weg' is buiten het beheersgebied gelaten. Uit de begrenzing van het beheersgebied blijkt dat ook de delen van het Paterswoldsemeergebied die tot de gemeente Tynaarlo behoren, er eveneens buiten zijn gelaten. Deze gebieden maakten wel deel uit van het bestemmingsplan Paterswoldsemeer 1998, maar de gemeente Tynaarlo stelt op dit moment een eigen bestemmingsplan voor de betreffende gebiedsdelen op. De juridische regeling uit dat plan en onderhavige beheersverordening zijn op elkaar afgestemd (zie ook paragraaf 3.2).

LEESWIJZER

Het volgende hoofdstuk geeft het beleidskader voor het beheersgebied weer. Daarbij wordt alleen ingegaan op beleidsdocumenten die van invloed zijn op de juridische regeling van deze beheersverordening. Het gaat hier niet om beleid voor nieuwe ontwikkelingen, maar om het ruimtelijk beleid zoals dat op dit moment van toepassing is voor het Paterswoldsemeergebied. In hoofdstuk 3, de planbeschrijving, gaat het om de huidige situatie binnen het beheersgebied en de juridische regeling voor de toekomst. Hoofdstuk 4 betreft de toets aan wet- en regelgeving op het gebied van natuur, milieu, archeologie en dergelijke.

2.1

Rijk²

De op 1 juli 2008 in werking getreden Wro kent ten opzichte van zijn voorganger een aantal nieuwe instrumenten. Eén daarvan is de beheersverordening. De beheersverordening is in de wet opgenomen om met het oog op het beheer van een gebied het bestaande gebruik snel en effectief te kunnen vastleggen in een gebied waar geen ruimtelijke ontwikkelingen worden voorzien. Het gaat dus om een beheerregeling. Daarnaast heeft de beheersverordening een digitale component en sluit het aan bij de digitale opzet van het overige Wro-instrumentarium.

In de Handreiking Beheersverordening Wro is aangegeven dat de beheersverordening bestaat uit:

- een object dat bestaat uit het gebied waarop de verordening betrekking heeft;
- een of meer objecten binnen het gebied;
- regels die gekoppeld zijn aan het gebied en/of de objecten binnen het gebied en die gericht zijn op het beheer van het gebied;
- regels die gaan over gebruiken, bouwen, aanleggen en slopen, afwijken met een omgevingsvergunning en overgangsrecht.

Een beheersverordening gaat vergezeld van een toelichting waarin gemotiveerd wordt beschreven: de keuze voor het instrument beheersverordening, waarom er géén ruimtelijke ontwikkelingen worden voorzien en welke onderzoeken hebben plaatsgevonden. Ook bevat de toelichting een uitleg van de regels.

2.2

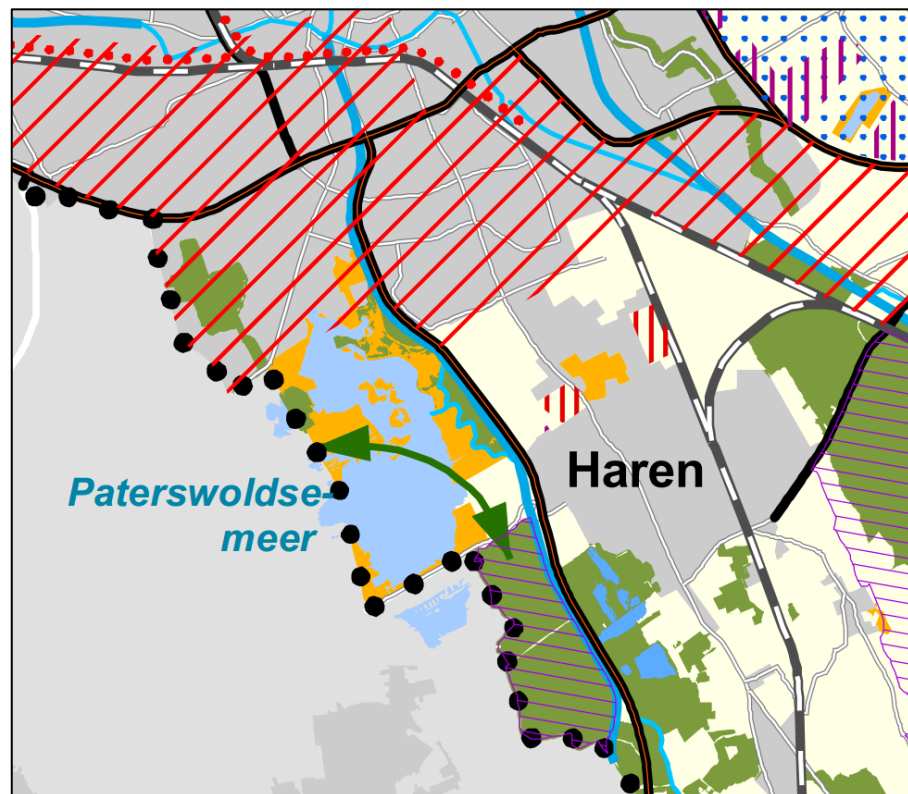
Provincie

Het Provinciaal Omgevingsplan Groningen 2009-2013 (hierna 'Omgevingsplan') bevat het provinciaal ruimtelijk beleid. Het is strategisch van aard en gaat over de kwaliteit, de inrichting en het beheer van de fysieke leefomgeving. Voor gemeenten en waterschappen is het Omgevingsplan op onderdelen kaderstellend. Een en ander is uitgewerkt in de Provinciale Omgevingsverordening (aangepaste versie 9 maart 2011). De regels uit de Provinciale omgevingsverordening zijn verwerkt in deze beheersverordening.

² Deze paragraaf is grotendeels ontleend aan de Handreiking Beheersverordening Wro (VNG, september 2011).

Het Omgevingsplan heeft als hoofddoelstelling: duurzame ontwikkeling. Daarmee wordt bedoeld: 'voldoende werkgelegenheid én een voor mens en natuur leefbaar Groningen'. Deze doelstelling is uitgewerkt in de volgende uitgangspunten:

- Duurzaamheid en duurzame leefomgeving. De optimale balans tussen leefbaarheid, milieu en economische groei. Aandacht voor (duurzame) energie, het klimaat en water.
- Bescherming van de bijzondere karakteristieken van het Groninger landschap.
- Leefbaarheid in de stad en op het platteland. Concentratie van wonen en werken in de stedelijke gebieden en zorgen voor voldoende voorzieningen in de dorpen.

Afbeelding 1. Uitsnede Functiekaart Omgevingsplan

Het Omgevingsplan gaat niet specifiek in op het Paterswoldsemeergebied. Op de Functiekaart is het beheersgebied aangeduid als 'water', 'recreatie', 'open water' en 'robuuste verbindingszone (indicatief)'. Deze laatste aanduiding heeft betrekking op de ecologische verbindingszone die tussen de Onlanden en polder Oosterland/Lappenvoort via het Paterswoldsemeer wordt aangelegd. Voor het zuidoostelijk deel van deze zone is recent een bestemmingsplan in procedure gebracht. Deze valt buiten het beheersgebied.

Op de kaarten van de Omgevingsverordening is het volgende voor het beheersgebied aangegeven:

- Regionale waterkering (betreft Hoornsedijk en zuidzijde Meerweg);
- Natuur (zie onderstaande kaart): EHS-beheersgebied (zandkleurige gebieden), bos- en natuurgebied buiten EHS (licht groen), zoekgebied robuuste verbindingzone (bruine arcering).
- Landschappelijke waarden: houtsingels Gorecht (betreft gebied rondom Kaap Hoorn en het verblijfsrecreatiegebied rondom de Oude Badweg).

Afbeelding 2. Uitsnede kaart Natuur, Omgevingsverordening

Een deel van het Paterswoldsemeergebied ligt in de provincie Drenthe. In de Omgevingsvisie Drenthe (2 juni 2010) wordt niet expliciet op dit gebied ingegaan.

De provincie Groningen heeft de Dienst Landelijk Gebied opdracht gegeven om een inrichtingsplan voor de robuuste ecologische verbindingzone (REVZ) rond het Paterswoldsemeer op te stellen. In dit plan, getiteld 'Robuuste verbindingzone Paterswoldsemeer' (februari 2010), is aan de hand van enkele principeschetsen aangegeven op welke wijze de REVZ gerealiseerd kan worden. Ook is ingegaan op het beheer, de samenhang met andere plannen en de uitvoerbaarheid. Voor het zuidoostelijke deel is het bestemmingsplan Paterswoldsemeer ecologische verbindingzone Meerweg in procedure gebracht. De overige delen van de REVZ zijn op grond van vigerende regelingen mogelijk worden via een bestemmingsplanherziening in de toekomst mogelijk gemaakt wanneer plannen nader zijn uitgewerkt en blijkt dat de vigerende regeling (en

INRICHTINGSPLAN REVZ

dus ook deze beheersverordening) niet toereiken zouden zijn. Gezien de vigerende regeling die met deze verordening wordt overgenomen wordt daar op voorhand niet van uit gegaan.

2.3

G e m e e n t e

VIGEREND BESTEMMINGS-
PLAN

Het gemeentelijk beleidskader voor het beheersgebied is met name verwoord in het bestemmingsplan Paterswoldsemeer (1998). In dit plan wordt het Paterswoldsemeer aangeduid als een “nagenoeg voltooid project”. Daarom ligt het accent in dit bestemmingsplan op “een goed en doelmatig beheer, op het ruimte bieden aan kwaliteitsverbetering en het nog incidenteel mogelijk maken van nieuwe ontwikkelingen”. Als hoofddoestelling is aangegeven dat “de inrichting en het beheer van het gebied in een goed evenwicht tussen recreatieve belangen, natuurbescherming en landschapsverzorging dient plaats te vinden.” In paragraaf 3.2 is ingegaan op de huidige en toekomstige juridische regeling.

STRUCTUURVISIE

In de Structuurvisie Haren; Meerweg ontwikkelt Meer (september 2008) heeft de gemeente de kaders aangegeven voor ontwikkeling van het Meerweggebied. Doelstelling van de structuurvisie is: “Versterking en verbetering van de recreatieve-, verblijfs- en woonfunctie aan de zuidkant van het meer in de context van de bestaande landschappelijke onderlegger”. Er zijn diverse plannen voor het Meerweggebied in voorbereiding. Deze zijn echter nog niet zo ver dat hiervoor uitvoerbaar bestemmingsplannen zouden kunnen worden vastgesteld. Aan de betreffende gebieden is in deze beheersverordening daarom opnieuw de vigerende bestemming, die over het algemeen overeenkomt met het feitelijk gebruik, toegekend. Dit is op dit moment noodzakelijk in verband met de actualiseringsplicht (zie inleiding). Vanwege het feit dat een beheersverordening geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk mag maken (zie paragraaf 2.1) zijn beoogde nieuwe ontwikkelingen, los van de vraag of deze uitvoerbaar zijn, ook niet geregeld in deze verordening. Zodra de plannen voor het Meerweggebied voldoende zijn uitgewerkt, zal hiervoor te zijner tijd een bestemmingsplanprocedure worden opgestart.

Planbeschrijving

3

3.1

Huidige situatie

Deze beheersverordening heeft betrekking op het Paterswoldsemeer en delen van het Hoornsemeer en de Hoornseplas (inclusief bijbehorende oeverzones). Alleen die delen die tot het grondgebied van de gemeente Haren behoren, maken deel uit van het beheersgebied (zie inleiding).

Historie

Het Paterswoldsemeer is rond het jaar 1800 door vervening ontstaan. Aanvankelijk werd het gebied doorsneden door wijken en werd turf op de legakkers te drogen gelegd. Geleidelijk aan is het gebied ontveend. Vanaf het begin van de twintigste eeuw is het Paterswoldsemeer in trek als recreatiegebied. Na de oprichting van het Meerschapschap in de jaren zestig - waarin de gemeenten Haren, Groningen en Tynaarlo participeren - is de recreatieve ontwikkeling planmatig aangepakt. Zo zijn de oostelijke oevers toegankelijk gemaakt voor recreanten en werd midden jaren zeventig de Hoornse Plas aangelegd. Sindsdien zijn er diverse terreinen ingericht voor uiteenlopende dag- en verblijfsrecreatie activiteiten.

Functies

In het beheersgebied zijn verschillende functies vertegenwoordigd. Recreatie neemt het grootste deel van het gebied in beslag. De dagrecreatie spitst zich voornamelijk toe op het water; het beheersgebied heeft voor zeilers en zwemmers regionale betekenis. Daarnaast zijn er vele sport-, speel-, wandel- en fietsvoorzieningen aanwezig. Verblijfsrecreatie komt voor in de vorm van terreinen met kampeermiddelen, zomerhuizen en trekkershutten. Daarnaast maken vele horecavoorzieningen deel uit van de recreatief-toeristische structuur. Een belangrijk deel van deze voorzieningen bevindt zich rond de Meerweg.

Een tweede omvangrijke functie is die van natuur en landschap. In het gebied tussen de Hoornse Plas en de verblijfsrecreatieterreinen Zomersbuiten en Meerwold, zijn nog oude sporen van petgaten aanwezig. Het betreft de gebieden Neerwold, 't Wold, Bakkersveen, Neerveld en Eerappelwiek. Loodrecht op elkaar staande restanten van veenruggen omgeven er rechthoekige waterpartijen. Dit gebied herbergt vele soorten moerasplanten en -vogels en geldt als belangrijke 'steppingstone' tussen de Onlanden aan de westzijde en de natuur rondom de Hoornsedijk. Het gebied ten oosten van het meer verdient eveneens afzonderlijk vermelding. Dit gebied behoort tot de uitlopers van het esdorpenlandschap zoals dat op de Hondsrug voorkomt. Naar het meer toe is de openheid van het laagveengebied kenmerkend. Hier zijn vochtige weidegebie-

den gelegen die deel uitmaken van de EHS (zie paragraaf 2.2). Ten oosten van deze weidegronden ligt het Hoornsediëp, een voormalige loop van de Drentse Aa. Deze vormt een markante scheiding tussen het bos langs het Noord-Willemskanaal en het open weidegebied.

Een derde belangrijke functie binnen het beheersgebied is het wonen. De permanente woonfunctie komt met name langs de Meerweg en Hoornsediëk voor. Het gaat hierbij zowel om (agrarische) bedrijfswoningen als reguliere woningen. Een bijzondere woonvorm betreft de woonboten die in de Schipsloot zijn gelegen.

Overige functies die in beperktere mate vertegenwoordigd zijn, betreffen: landbouw, vooral de agrarische bedrijven en weidegronden langs de Hoornsediëk; Maatschappelijke voorzieningen, waaronder de scoutingsfaciliteiten tussen het Noord-Willemskanaal en Hoornsediëp; niet-agrarische bedrijvigheid, met name horeca en bedrijven die zich toeleggen op de waterrecreatie.

Ruimtelijke karakteristieken

In het vigerend bestemmingsplan zijn de ruimtelijke karakteristieken van de gebieden rond de Hoornsediëk en Meerweg specifiek beschreven en doorvertaald naar de regels. Aangezien deze beheerverordening de bestaande (juridische) situatie opnieuw vastlegt, zijn hieronder de twee beschrijvingen overgenomen.

Hoornsediëk: In landschappelijk opzicht vormen het beloop van het Hoornsediëp en het er langs gelegen dijkje een markante scheiding tussen het open weidegebied langs het Paterswoldsemeer en het beboste gebied langs het Noord-Willemskanaal. Als bijzondere kenmerken van dit oorspronkelijke cultuurlandschap worden beschouwd:

- de kleinschaligheid van de bebouwing, veelal in kleine clusters bijeen en bestaande uit eenvoudige arbeiderswoningen en een enkele boerderij;
- de 'ingetogenheid' van de bebouwing ten gevolge van kleur en materiaalgebruik en het ontbreken van secundaire toevoegingen;
- eenheid van bebouwing en begroeiing.

Meerweg: Het landschappelijk beeld wordt in eerste instantie bepaald door het lineaire karakter van de Meerweg, ondersteund door de dijk en het bosmassief van het Friescheveen. Aan de Meerweg zelf is sprake van een min of meer gesloten bebouwing met groen, waarbij daarachter de openheid van het Paterswoldsemeer het bepalende element is. Bijzondere kenmerken zijn:

- de gevarieerde ruimtelijke opbouw;
- veel groen;
- de doorkijken naar het meer;
- bijzondere gebouwen als beeld dragers.

Enkele beeld dragers langs de Meerweg zijn zeer karakteristiek. Het gaat om de Paalkoepel, de vervenerswoningen, paviljoen De Twee Provinciën (met vuurtoren) en het clubhuis VWDTP. Watermolen 'De Helper' aan de oostkant van het meer heeft dezelfde status. Deze bebouwing wordt beschermd via de monumentenwet of de gemeentelijke monumentenverordening.

3.2

Juridische vormgeving en procedure

Een beheersverordening legt het bestaande gebruik vast. In de Handreiking Beheersverordening van de Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG) is aangegeven dat het begrip 'bestaand' op twee manieren kan worden gedefinieerd. Gebruik in 'enge zin' is het gebruik dat feitelijk bestaand is op het moment van het vaststellen van de beheersverordening. Dit geldt zowel voor het gebruik van gronden als van de aanwezige bouwwerken. Gebruik in 'ruime zin' gaat uit van het vigerende bestemmingsplan en van verleende omgevingsvergunningen voor planologisch afwijken. De VNG adviseert bij een keuze voor een beheersverordening uit te gaan van de 'ruime' definitie. De gemeente Haren gaat hierin mee.

Zoals aangegeven in de inleiding is het Paterswoldsemeergebied te beschouwen als een 'laag dynamisch' gebied. Er zijn wel enkele gebieden aan te wijzen waar op termijn ruimtelijke ontwikkelingen (in de zin van de Wro) plaatsvinden, maar deze zijn buiten het beheersgebied gelaten. Daarvoor zullen afzonderlijke bestemmingsplannen worden opgesteld. In deze beheersverordening worden alleen 'ontwikkelingen' meegenomen die deel uitmaken van vigerende regelingen. Het gaat om mogelijkheden waarvan niet op voorhand gezegd kan worden dat deze niet uitvoerbaar zouden (mogen) zijn, zoals de aanleg van de rotonde in de Meerweg en de verblijfsrecreatieve mogelijkheden op 'De Fokken'.

Naast bestaande ontwikkelingsmogelijkheden die reeds in het bestemmingsplan Paterswoldsemeer 1998 waren opgenomen, hebben ook nieuwe wet- en regelgeving alsmede kleine beleidsveranderingen een plek in de beheersverordening gekregen. Bij het eerste moet gedacht worden aan aanpassingen op de eerder genoemde Provinciale omgevingsverordening (POV) en de bijgestelde bijgebouwenregelingen (beleid en aanpassingen naar aanleiding van de Wabo). Het laatste heeft met name betrekking op het archeologiebeleid en de wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. In deze beheersverordening zijn daarom enkele dubbelbestemmingen (Leiding en Waarde) opgenomen, die in het vigerend bestemmingsplan Paterswoldsemeer 1998 ontbraken.

Hoewel een beheersverordening dus de bestaande situatie vastlegt, betekent dit niet dat er sprake is van een statische situatie en dat kleinschalige ontwikkelingen zijn uitgesloten. De ruimtelijke gevolgen van die ontwikkelingen moeten echter beperkt zijn. Er kunnen alleen ontwikkelingen met een grotere ruimtelijke impact in een beheersverordening worden opgenomen als daarvoor in het verleden een met alle waarborgen omklede procedure (artikel 3.4 Algemene wet bestuursrecht en gelegenheid om beroep bij gerechtelijke instanties in te dienen) is doorlopen. In deze verordening is daar sprake van. Om te bezien of er desondanks toch onderdelen van de verordening bijgesteld moeten

worden, geeft de gemeente wel gelegenheid voor inspraak voorafgaand aan de vaststelling.

Juridische opzet

De Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2008 geeft aan dat een beheersverordening moet worden vormgegeven, ingericht en beschikbaar gesteld overeenkomstig IMRO 2008 en STRI 2008. Deze beheersverordening voldoet daaraan. Ook de Standaard voor bestemmingsplannen (SVBP 2012) is gevolgd. De verordening lijkt daarom qua vormgeving op een modern bestemmingsplan, maar qua inhoud vooral op het vigerend bestemmingsplan Paterswoldsemeer 1998.

Deze beheersverordening bestaat uit:

- een verbeelding;
- regels;
- een toelichting.

In de verbeelding zijn de bestemmingen, aanduidingen en bouwvlakken opgenomen. De verbeelding omvat alleen de gebieden die tot de gemeente Haren behoren (zie inleiding). De verordening sluit uiteraard aan op de regelingen die door de gemeente Tynaarlo voor andere delen van het Paterswoldsemeergebied zijn opgesteld.

De regels zijn als volgt opgebouwd:

- Inleidende regels;
- Bestemmingsregels;
- Algemene regels;
- Overgangs- en slotregels.

Bestemmingen en gebruiksregels

De beheersverordening bevat net als een bestemmingsplan bestemmingen en dubbelbestemmingen.

In de bestemmingsregels is een algemene bestemmingsomschrijving opgenomen waarin is aangegeven waarvoor de gronden bestemd zijn en gebruikt mogen worden. Daarnaast is in een aantal gevallen ook specifieke gebruiksregels opgenomen, waarin nader wordt aangegeven wat wel of niet is toegestaan ter plaatse.

Onderdeel van iedere bestemming is ook een bebouwingsregeling. Deze regeling geeft aan binnen welke grenzen er ter plaatse gebouwd mag worden. Een omgevingsvergunning voor het bouwen (voorheen de bouwvergunning) zal hieraan getoetst worden.

Ten aanzien van het bouwen geldt ook dat bestaande bebouwing is toegestaan. Dit betekent dat het aantal (recreatie)woningen en andere hoofdgebouwen in het gebied niet zal toenemen. Eventueel kan nog wel - conform vigerende regelingen - ondergeschikte bebouwing worden toegevoegd. Binnen de bestemming Horeca-2 aan de westzijde van het meer, is nog enige ruimte voor

uitbreiding van verblijfsrecreatieve voorzieningen (Familiehotel). Dit is gehandhaafd.

Voor sommige bouw mogelijkheden zal bij het verlenen van de omgevingsvergunningen voor het bouwen een nadere afweging moeten worden gemaakt vanwege mogelijke effecten op de omgeving. Het gaat hier om afwijkingen van de bouwregels. Alleen als de effecten beperkt zijn zal een vergunning worden verleend.

In dit kader wordt ook specifiek gewezen op het beleid voor het bouwen van zomerhuizen en stacaravans en daarbij geldende minimale afstanden die gelden tussen deze bebouwing dat in 1996 door de gemeente is vastgesteld en waar specifiek naar wordt verwezen in de regels³.

Onder de Wabo is het mogelijk dat er geen omgevingsvergunning noodzakelijk is om te bouwen als de bebouwing is toegestaan volgens het bestemmingsplan. Dit betreft bepaalde bouwwerken van beperkte omvang die binnen de bestemming zijn toegestaan. Hiervoor wordt verwezen naar artikel 3 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht.

Er bestaat daarnaast ook een categorie vergunningsvrije bouwwerken die niet hoeft te worden getoetst aan de verordening. Hiernaar wordt verwezen in sommige bouwregels (erf- en terreinafscheidingen).

Vergunning voor werken en werkzaamheden

Ter bescherming van gebiedswaarden is in enkele bestemmingen een aanlegvergunningstelsel opgenomen. Dit betreft de bestemmingen Agrarisch met waarden, Horeca II (Familiehotel), Natuur, Recreatie -Natuur, Verkeer en Water alsmede de dubbelbestemmingen Leiding - Gas en Waarde -Archeologie. Dit kan betekenen dat in bepaalde gebieden niet zonder omgevingsvergunning (op grond van de Wabo) mag worden gegraven, gekapt of dat er andere handelingen niet zonder toestemming mogen worden verricht. Bij het verzoek om zo'n vergunning zal de ter plaatse beherende instantie om advies worden gevraagd. Ter toetsing ten behoeve van een dergelijke vergunning is in sommige gevallen ook een korte beschrijving van de waarden die ter plaatse aanwezig zijn in de bestemmingsomschrijving opgenomen.

³ Zie artikel 15 lid 4 en 16 lid 4 van de regels.

Toets aan de wet - en regelgeving

4

Deze beheersverordening is conserverend van aard. Voor zover het ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maakt, gaat het om ontwikkelingen die ook al in de vigerende bestemmingsplannen zijn geregeld. Als in de toekomst wel nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden, zal daarvoor een afzonderlijke bestemmingsplanprocedure worden opgestart (inclusief onderzoeksverplichtingen). Gelet op het conserverend karakter van deze beheersverordening is er geen aanleiding om te veronderstellen dat de uitvoering ervan leidt tot nadelige milieugevolgen. Onderzoek op dit punt kan dan ook achterwege blijven. Hieronder worden wel alle onderzoeksaspecten volledigheidshalve kort nagelopen.

4.1

Wet geluidhinder

In het kader van de Wet geluidhinder bevinden zich langs alle wegen zones, met uitzondering van wegen waar een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt en wegen die zijn aangeduid als 'woonerf'. In geval van geluidgevoelige bebouwing binnen een zone dient akoestisch onderzoek plaats te vinden. Behoudens situaties waarbij door burgemeester en wethouders een hogere waarde is vastgesteld, geldt voor woningen binnen een zone als hoogst toelaatbare geluidsbelasting van de gevel, 48 dB (conform artikel 82, lid 1 van de Wet geluidhinder).

Deze beheersverordening maakt geen ontwikkelingen mogelijk waarvoor (nieuw) onderzoek is vereist.

4.2

Milieubeheer

Er zijn bedrijven binnen en rond het Paterswoldsemeergebied gevestigd. Deze bedrijven hebben een 'milieuzone' waarmee bij nieuwe planologische ontwikkelingen rekening dient te worden gehouden. Aangezien deze beheersverordening geen nieuwe ingrepen binnen deze 'zones' mogelijk maakt, is er geen sprake van een (nieuwe) conflictsituatie.

4.3

Bodem

Op basis van de Wet algemene bepaling omgevingsrecht (Wabo) treedt een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk niet eerder in werking dan nadat is vastgesteld dat er geen sprake is van een ernstige bodemverontreiniging, ofwel wanneer er saneringsmaatregelen zijn uitgevoerd.

Er doen zich volgens de gemeentelijke Bodemkwaliteitskaart op dit moment geen knelpunten binnen het beheersgebied voor. Voorafgaand aan het verlenen van omgevingsvergunningen - in geval van nieuwe ontwikkelingen - zal de gemeente beoordelen of de bodemgesteldheid afdoende is onderzocht en het beoogde grondgebruik toelaat.

4.4

Water

Deze beheersverordening heeft geen invloed op de huidige waterhuishoudkundige situatie.

4.5

Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overall, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing). Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit. Ook projecten die 'niet in betekende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm. In de AMvB-nibm is bepaald dat een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ NO_2 of PM_{10}) als 'niet in betekende mate' wordt beschouwd. Deze beheersverordening maakt ten opzichte van de vigerende regelingen, geen ontwikkelingen mogelijk die van invloed zijn op de luchtkwaliteit. Er is derhalve sprake van een 'nibm'-situatie waardoor onderzoek achterwege kan blijven.

4.6

Ecologie

Ter bescherming van ecologische waarden dient bij ruimtelijke ingrepen een afweging te worden gemaakt in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de Natuurbeschermingswet (1998) en de Flora- en faunawet.

De Ecologische Hoofdstructuur is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het beheersgebied bevat EHS-gebieden (zie paragraaf 2.2) en andere beschermde natuurgebieden. Aan deze gebieden is een natuurgerelateerde regeling toegekend.

Deze beheersverordening staat geen ontwikkelingen toe waarvoor bij vaststelling van de verordening onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet en/of Natuurbeschermingswet 1998 vereist is.

4.7

Externe veiligheid

Wet- en regelgeving

Externe veiligheid is een beleidsveld dat gericht is op het beheersen van risico's vanwege de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Sinds 1 januari 2010 moet worden voldaan aan strikte voorwaarden. Een en ander brengt met zich mee dat bij nieuwe ruimtelijke plannen een toets aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid moet plaatsvinden. Concreet gaat het daarbij om risicovolle bedrijven, het vervoer van gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en het transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Voor risicovolle bedrijven is onder meer van toepassing:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's Zware Ongevallen (Brzo);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen geldt de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRvgs). Op het transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen zijn het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) van toepassing.

Inrichtingen

Binnen het beheersgebied zijn geen Bevi-inrichtingen gelegen. Het gebied ligt wel binnen de invloedssfeer van een tweetal inrichtingen: de tankstations met lpg-installatie aan Groningerweg 109 te Eelderwolde en Emmalaan 35 te Haren (bron: Risicokaart). Gezien het feit dat er geen nieuwe ontwikkelingen moge-

lijk zijn, is een nadere afweging van het groepsrisico niet aan de orde. De betreffende contouren van het plaatsgebonden risico en groepsrisico vallen buiten het beheersgebied.

Uitsnede Risicokaart

Buisleidingen

Binnen het beheersgebied zijn twee aardgastransportleidingen gelegen. Een leiding loopt ten noorden van Kaap Hoorn door het Hoornse Meer en parallel aan de Hoornsedijk. De andere leiding ligt aan de noordkant van de Meerweg. Voor beide leidingen is een dubbelbestemming opgenomen waarmee een beregeling ten aanzien van werkzaamheden bij de leiding wordt vastgelegd en (het plaatsgebonden) risico wordt ingeperkt. Ten aanzien van het groepsrisico ter plaatse geldt net als hiervoor dat deze beheersverordening de bestaande situatie vastlegt die geen nadere afweging vraagt.

Transport gevaarlijke stoffen

Het beheersgebied ligt binnen de invloedssfeer van de A28, die is aangewezen voor het transport van gevaarlijke stoffen. Aan de oostkant van het beheersgebied is een dubbelbestemming voor de plaatsgebonden risicocontour opgenomen. Deze beheersverordening leidt niet tot een verhoging het plaatsgebonden risico of groepsrisico, aangezien het ter plaatse geen (nieuwe) ontwikkelingen toestaat.

4.8

Archeologie

Archeologische waarden dienen op grond van de (aangepaste) Monumentenwet 1988 te worden mee gewogen in de besluitvorming over ruimtelijke ingrepen. Voor het beheersgebied is de Nota Archeologiebeleid en de bijbehorende Beleidskaart Archeologie van de gemeente Haren (Libau, 14 februari 2012) van belang. Op grond van dit beleid zijn de volgende dubbelbestemmingen in deze beheersverordening opgenomen:

- Waarde - Archeologie 2 (WR-a 2): gebieden van archeologische en cultuurhistorische waarde;
- Waarde - Archeologie 3 (WR-a 3): gebieden van archeologisch belang;
- Waarde - Archeologie 4 (WR-a 4): archeologische onderzoeksgebieden;
- Waarde - Archeologie 5 (WR-a 5): archeologische attentiegebieden.

Aan elke dubbelbestemming zijn bepalingen verbonden. Op dit punt wordt verwezen naar de regels.